

การพัฒนาคุณภาพสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

กฤษติภา สุขกิจ

เริ่มใช้

~ ๘ ก.ค. ๒๕๔๘

๒๒ ก.ค. ๒๕๔๗

180139

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาโภชนาการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน ๒๕๔๗

ISBN 974-383-032-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กฤตติกา สุขกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... นันท์ ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

..... นันท์ กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัคดา ศุขปรีดี)

..... นันท์ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แย้มกสิกร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... นันท์ ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี)

..... นันท์ กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัคดา ศุขปรีดี)

..... นันท์ กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แย้มกสิกร)

..... นันท์ กรรมการ

(คร. ชวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

..... นันท์ กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รัวีวรรณ อังคณุรักษ์พันธุ์)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... นันท์ คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่...20....เดือน....เมษายน....พ.ศ....๒๕๖๗

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณา และความช่วยเหลือจากผู้มี
พระคุณหลายท่าน ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี ประธานกรรมการ
คุบคุณวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ถัดดา ศุภปรีดี รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิก
ดร.ขวัญชัยล พิศาลพงศ์ รองศาสตราจารย์ รีวิวรม อังคณุรักษ์พันธุ์ คณะกรรมการสอน
ปากเปล่า ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านและรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์진تنا ใบกาฐี คร.มนัส บุญประกอบ พศ. ดร.ระพินทร์
ชาญวิมล ดร.พาสนา จุลรัตน์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์
ควรหาเวช อาจารย์ชัยยศ วนิชวัฒนานุวัติ และคุณสุกาวัฒน์ งคิติ ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ
ในการประเมินเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณบดี นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนชุมชน
วัดศรีประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรีที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ ผู้ให้ความรัก กำลังใจและความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน^{เสมอมา} ขอบคุณที่ฯ เพื่อนๆ และทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจ คอยให้ความช่วยเหลือและ
กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้

ขอขอบพระคุณบันทึกวิทยาลัยที่กรุณาอนุญาตให้เผยแพร่ในครั้งนี้
คุณค่าและประโยชน์อันเพียงมีเดียว จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออมเป็นเครื่องบูชา
พระคุณแห่งบิดา มารดา บูรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กฤษติยา สุขกิจ

44911102: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: คู่มือสำหรับผู้ปกครอง/ การเลือกหนังสือเด็ก

กุลตติกา สุขกิจ: การพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก

(THE DEVELOPMENT OF MANUAL GUIDE FOR PARENTS TO SELECT CHILDREN'S BOOKS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ฉลอง หับศรี, Ed.D., ลักษดา สุขปรีดี, กศ.ม., มนตรี แม้มกสิกร, กศ.ด. 226 หน้า. ปี 2547. ISBN 974-383-032-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก ให้ได้ผลของการเลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมและตรงตามความพึงพอใจของผู้อ่านวัยเด็ก และเพื่อประเมินประสิทธิภาพของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็กที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดย การกำหนดลักษณะของคู่มือฯ จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบคู่มือฯ สร้างและพัฒนาคู่มือฯ และประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองและเด็กในปัจจุบัน อายุ 6 – 11 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันຕาม จังหวัดปราจีนบูรี ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนชุมชนวัดศรีประจันຕาม จังหวัดปราจีนบูรี รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 96 คู่ การทดลองภาคสนามทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองใช้คู่มือฯ เลือกประเภทและโครงเรื่องหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันของตน 3 อันดับแล้วนำมาประเมินเทียบกับผลการเลือกหนังสือตามความพึงพอใจของเด็กในปัจจุบันของตน พื้นที่ที่ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองทำแบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ได้คู่มือฯ ที่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นหนังสือขนาด 64 หน้า มีภาพประกอบภายในเนื้อหาเป็นภาพการ์ตูนลายเส้นและภาพถ่ายขาว-ดำ ภาพประกอบส่วนปักเป็นภาพการ์ตูนสี รูปเล่มขนาด A5 รูปแบบตัวอักษรเป็นแบบ Cordia UPC ขนาดตัวอักษร 20 พอยท์ 18 พอยท์ และ 16 พอยท์ ลักษณะด้านโครงสร้างแบ่งเป็นบทและตอนย่อย ๆ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก จำนวน 5 บท (2) เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของคู่มือฯ พบร่วมคู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กเป็น 75% (3) จากประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กพบว่าคู่มือฯ สามารถช่วยผู้ปกครองเลือกหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กทั้งสามอันดับเป็น 25% ตรงกับความพึงพอใจของเด็กสองอันดับเป็น 50% และตรงกับความพึงพอใจของเด็กหนึ่งอันดับเป็น 25% (4) การทดสอบ Z-test พบร่วมคู่มือฯ สามารถเดือดหนังสือได้ตรงกับความพึงพอใจของเด็กโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 (5) คู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 3.76$)

44911102: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY; M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: MANUAL GUIDE FOR PARENTS/ SELECT CHILDREN'S BOOKS

KRITTIGA SOOKKIJ: THE DEVELOPMENT OF MANUAL GUIDE FOR PARENTS TO SELECT CHILDREN'S BOOKS. THESIS ADVISORS: CHALONG TUBSREE, Ed.D., LADDA SOOKPREEDEE, M.Ed., MONTREE YAMKASIKORN, Ed.D. 226 P. 2004.

ISBN 974-383-032-4

The purposes of this study were to develop a manual guide for parents to select children's books and to evaluate its efficiency.

The processes of developing the manual guide were, at first, determine the characteristic of the manual guide, second, design the manual guide, third, create and develop the manual guide, and finally evaluate the efficiency of the manual guide for 96 pairs of parents and children studying in Prathomsuksa 1-6 of Wat Sri Prachantacham School multistage sampling. The process of the efficiency evaluation during the empirical study was that the parents were asked to use the manual guide in selecting the three themes and three categories of the books of which their children needs. The parents were also asked to fill up the evaluation form concerning their satisfaction toward the manual guide.

The results of the study revealed as follows:

(1) The manual guide was developed composing of: 64 pages with black and white comic illustrations. The cover was colored comic illustrations. The size of the book was an A5. The Cordia UPC font was used. The sizes of the font ranged from 20, 18 to 16 points. The structure of the manual guide was divide into chapters and sub-chapters, arranging from simple to more complex, the five chapters altogether. (2) When considering the efficiency of the manual guide it was found that the manual guide could help the parents select the books their children needed for 75%. (3) From the efficiency of the manual guide, it was found that the manual guide could help the parents select the books meeting all of their children's needs for 25% and meeting two-third of their children's needs for 50% lastly, the manual guide could help the parents select the books meeting their children's needs one-third of for 25%. (4) However, when considering the Z-test score, it was found that the manual guide could help the parents select the books their children needs with an average of 1.50. (5) Regarding, the parents satisfaction toward the manual guide it was found that it was rated at there highest lend ($\bar{X} = 3.76$)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๗
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๑
เอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยพัฒนา.....	๑๒
ความหมายของงานวิจัยเชิงพัฒนา.....	๑๒
ขั้นตอนของงานวิจัยเชิงพัฒนา.....	๑๒
เอกสารเกี่ยวกับการอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	๑๔
ประโยชน์ของการอ่านหนังสือต่อเด็ก.....	๑๔
สิ่งที่มีอิทธิพลให้ความสนใจและความสามารถในการอ่านของเด็กต่างกัน.....	๑๕
วิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	๑๘
เอกสารเกี่ยวกับหนังสือ.....	๑๙
ความหมายของหนังสือ.....	๑๙
ประเภทของหนังสือเด็ก.....	๒๐
โครงเรื่องของหนังสือเด็ก.....	๒๖
ภาษาที่ใช้ในหนังสือเด็ก.....	๒๗
ภาพประกอบหนังสือเด็ก.....	๒๘
ลักษณะรูปเล่นของหนังสือ.....	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักเกณฑ์การพิจารณาเลือกหนังสือสำหรับเด็ก.....	33
คู่มือเลือกหนังสืออ่านในปัจจุบัน.....	33
เอกสารเกี่ยวกับจิตวิทยาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	34
ขั้นของการพัฒนาการค้นคว้าความคิดของปี伊始.....	35
ความสนใจและความต้องการของมนุษย์.....	36
ความสนใจและความต้องการในการอ่านของผู้อ่านวัยเด็ก.....	37
จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	51
การกำหนดลักษณะของคู่มือสำหรับผู้ปักปกรองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	58
จุดประสงค์ของคู่มือสำหรับผู้ปักปกรองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	58
ลักษณะของคู่มือเลือกหนังสือเด็กสำหรับผู้ปักปกรองในการเลือกหนังสือเด็ก..	58
ขั้นออกแบบ.....	62
ขั้นพัฒนา.....	67
ขั้นประเมิน.....	74
4 ผลการวิจัย.....	85
ผลการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปักปกรองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	85
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปักปกรองที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ปักปกรองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	88
ผลการประเมินประสิทธิภาพในการเลือกหนังสือเด็กของคู่มือฯ ที่พัฒนาขึ้น.....	90
5 สรุปและอภิปรายผล.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล.....	97
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก.....	113
ภาคผนวก ข.....	115
ภาคผนวก ค.....	125
ภาคผนวก ง.....	188
ภาคผนวก จ.....	198
ภาคผนวก ฉ.....	204
ภาคผนวก ช.....	210
ภาคผนวก ซ.....	213
ภาคผนวก ญ.....	217
ภาคผนวก ญ.....	219
ภาคผนวก ญ.....	223
ประวัติของผู้เขียน.....	226

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงรายละเอียดของกิจกรรม ภาระนักวิจัย และวิธีการ ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ประกอบในการเลือกหนังสือเด็ก.....	52
2 แสดงสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบ.....	76
3 แสดงสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กในประกอบ.....	77
4 แสดงตัวอย่างแบบบันทึกผลการเลือกหนังสือ ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคู่.....	79
5 แสดงตัวอย่างการจัดกระทำข้อมูลผลการเลือกหนังสือของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบ.....	79
6 แสดงรหัสประเภทและรหัสเรื่องของหนังสือเด็ก.....	80
7 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบที่มีต่อคู่มือสำหรับผู้ประกอบในการเลือกหนังสือเด็ก.....	89
8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเลือกหนังสือ ตามเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ เกณฑ์ที่ 1.....	91
9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเลือกหนังสือที่ตรงกัน ตามเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือฯ เกณฑ์ที่ 2.....	92
10 แสดงข้อมูลผลการเลือกหนังสือของกลุ่มตัวอย่าง.....	93
11 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเลือกหนังสือที่ตรงกัน.....	94

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงขั้นตอนในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	57
2 แสดงโครงสร้างของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	60
3 แสดงเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้ปกครองในการเลือกหนังสือเด็ก.....	62
4 แสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้คู่มือฯ จะต้องกระทำในการใช้คู่มือฯ	64
5 แสดงขั้นตอนการสุ่มแบบ lottery ขั้นตอน.....	75
6 แสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกหนังสือที่ตรงกันของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน (คู่)....	93